

върховна обичъ, на горещъ патриотизъмъ. По сѫдба, по характеръ, по душа Козма Тричковъ прилича на шуменския благодѣтель Нанча Поповича: еднакво силни въ своя трудъ и честность, еднакво мили, трогателни въ своите чувства.

Оскаждни сѫ свѣдѣнията за живота и дѣйността на Козма Тричковъ. Тодителитѣ му Тричко Вълковъ и Донка ще да сѫ произхождали отъ Етрополе и послѣ прѣселени въ Вратца. Козма е билъ третия синъ на Тричко, който се поминалъ прѣди 50 – 60 години, когато върлуvalа холерата. Бащата на Козма дѣржалъ бакалница въ Вратца, не билъ особно състоятеленъ, но уваженъ гражданинъ, поради което е бивалъ избиранъ за епитропъ на църквата „св. Никола“. Козма ще да е ходилъ на училище, дѣто се научилъ на четмо и писмо, послѣ работилъ самарджийство и до 17-тата си година билъ въ Вратца. Той билъ здравъ, силенъ и смѣлъ. При тисканѣ отъ сиромашията; угнетяванѣ отъ произволя на турцитѣ, Козма започналъ да мечтае за онай обѣтвана земя Ромжния, която служеше не само за прибѣжище, но въ която можеше да се намѣри и щастие и напрѣдѣкъ. Случаятъ не закъснялъ да се яви. Веднажъ, когато младиятъ и буенъ Козма билъ на улицата, едно турче го закачило и се впуснало да го бие. Той не можалъ да се стърпи, сграбчилъ турчето и тѣй силно го блъсналъ о земята, щото то паднало въ несвѣсь. Слѣдѣ тази случка, уплашенъ отъ прѣслѣдане, Козма веднага рѣшилъ на избѣга отъ Вратца. Съ единадесетъ гроша въ [джобъ, спечелени въ самарджийницата. Козма се простилъ съ бащиното си огнище. „Сине, кждѣ ще отидешъ съ 11 гроша? Тия пари ще похарчишъ до като отидешъ до Орѣхово“, били думитѣ на баща му. Но макаръ и съ малко пари, обаче съ здрава и силна душа, Козма потеглилъ за онай земя, която даваше и човѣшки животъ и богатство и ща-